

แนวทางการพัฒนาการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุน
ภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก พัฒนศักดิ์ สนธิมนิธรรม

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน สำนักปฏิบัติการกิจการพลเรือน

กรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2568

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก สุเทพ ยั่งยืน

กรรมการและเลขานุการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก พัฒนศักดิ์ สนธิมนิธรรม
เรื่อง	แนวทางการพัฒนาการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร
วันที่	๑ กันยายน 2568 จำนวนคำ : 9,565 จำนวนหน้า : 29
คำสำคัญ	กำลังภาคประชาสังคม ,ความร่วมมือ, มวลชน , ความร่วมมืออย่างยั่งยืน
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การใช้กำลังภาคประชาสังคมในการสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร โดยมุ่งเน้นไปที่ภารกิจในมิติด้านความมั่นคงผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้กำลังภาคประชาสังคม สามารถทำได้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น การนำคณะภาคประชาสังคม หรือมวลชนที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมกิจการพลเรือนทหารเข้ารับการศึกษาดูงานหน่วยงานทหารในพื้นที่ทุรกันดาร โครงการพระราชดำริเพื่อสร้างความตระหนักรู้ และเข้าใจ ต่อภารกิจหน้าที่ของทหาร ในการปกป้องรักษาอธิปไตยของชาติ การพัฒนาประเทศ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาสังคมผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการใช้นโยบายสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประเด็นความมั่นคง กรมกิจการพลเรือนทหาร เป็นหน่วยงานที่ต้องประสานการปฏิบัติร่วมกับกำลังภาคประชาสังคม จึงควรขยายผลการเพิ่มเครือข่ายภาคประชาสังคมผ่านปัจจัยด้านการสื่อสารและดำรงความมุ่งหมายในมิติด้านความมั่นคง มิติเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเกิดความเชื่อมั่นและความศรัทธา และให้การสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Pattanasak Sonthimanotham
TITLE: Guidelines for the development of civil society forces to support the security missions of the Directorate of Joint Civil Affairs
DATE: 9 September , 2025 **WORD COUNT :** 9,565 **PAGES :** 29
KEY TERMS: Power of Civil Society , Cooperation , Masses , Sustainable Development
CLASSIFICATION: Unclassified

This research aims to study and analyze the use of civil society forces to support the security missions of the Directorate of Joint Civil Affairs, focusing on missions in the security dimension. The research results found that factors in increasing the efficiency of civil society forces can be done through various activities, such as bringing civil society forces or masses under the responsibility of the Directorate of Joint Civil Affairs to study and observe military units in remote areas, royal initiative projects, to create awareness and understanding of the military's missions and duties in protecting national sovereignty, national development, to jointly solve social problems through the process of public participation and the use of public policies, in line with the 20 years national strategy on security issues. Directorate of Joint Civil Affairs is an agency that must coordinate operations with civil society forces. Therefore, it should expand the results of increasing the civil society network through communication factors and maintain the security dimension Technology dimension in order to promote civil society to have confidence faith and support the security missions of the military and the country sustainably.

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้
ประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านพันเอก สุเทพ ยั่งยืน
อาจารย์ที่ปรึกษา และคณาจารย์ วิทยาลัยการทัพบก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา และ
ตรวจแก้ไขเอกสารวิจัยฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบคุณ พันเอก ยุทธพรหม จักษุรักษ์
ผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน สำนักปฏิบัติการกิจการพลเรือน กรมกิจการพลเรือนทหาร
ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำการทำวิจัยในครั้งนี้ นอกจากนี้
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้บังคับบัญชาทุกท่าน เพื่อนร่วมงานทุกระดับ เครือข่าย
ภาคประชาสังคมของกรมกิจการพลเรือนทหาร ตลอดจน นางสุภรินทร์ สนธิมนิธรรม
ภริยาของผู้วิจัยที่ได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจ สนับสนุน และเสียสละอย่างไม่เห็นแก่
ความเหนื่อยยาก จนการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี การสนับสนุนจากทุกท่าน
เป็นกำลังใจอันยิ่งใหญ่แก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักนิยม
เอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและบุคลากรทางทหารที่
สนใจนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้ จะเป็นข้อมูลตั้งต้นที่เป็น
ประโยชน์ในการจัดทำ หลักนิยม เอกสาร ตำรา ให้กับหน่วยที่เกี่ยวข้อง และนักการทหาร
ผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
วิธีการศึกษา	5
บทที่ 2 บทแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับประชาสังคม	8
แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม	9
องค์ประกอบสำคัญของความเป็นประชาสังคม	10
บทที่ 3 บทวิเคราะห์	
การใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของ กรมกิจการพลเรือนทหาร ในปัจจุบัน	13
ปัญหา ข้อขัดข้องในการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจ ด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร	15
ตารางการวิเคราะห์ TOWS Matrix	18
บทที่ 4 บทอภิปรายผล	
การอภิปรายผลการวิจัย	22
แนวทางในการพัฒนาการใช้กำลังภาคประชาสังคมของกรมกิจการพลเรือนทหาร	23
บทที่ 5 บทสรุป	
สรุปผลการวิจัย	27
ข้อเสนอแนะ	28
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง” เป็นกรอบแนวทางการดำเนินการหลักที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางในภาพรวมที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ในระยะ 20 ปี ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคงได้กำหนดเอาไว้ ซึ่งก็คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยมีเป้าหมายสำคัญ ประกอบด้วย (1) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข (2) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับ (3) กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาความมั่นคง (4) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ และ (5) การบริหารจัดการความมั่นคง มีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (1) ประเด็นความมั่นคง (พ.ศ. 2561-2580))¹

แผนระดับ 2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นด้านความมั่นคง : นโยบาย รัฐบาลด้านความมั่นคง การพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งการดำเนินงานของประชาชนจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง² และแผนระดับ 3 แผนปฏิบัตินโยบาย 5 ปี : พันธกิจของกรมกิจการพลเรือนทหารเรือ การพิทักษ์ ปกป้อง เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และเป็นไปตามเจตนารมณ์ การปฏิบัติงานของผู้บัญชาการทหารสูงสุด ด้าน Duty-First การปกป้องและเทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์³

ปัจจุบัน ความมั่นคงของชาติไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่ภัยคุกคามทางทหารแบบดั้งเดิม อีกต่อไป แต่ยังรวมถึงภัยคุกคามที่ซับซ้อนมากขึ้น อาทิเช่น ความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในรูปแบบดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาสังคม หมายถึง กลุ่มองค์กรหรือเครือข่าย ที่จัดตั้งขึ้นโดยประชาชนเพื่อทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยไม่แสวงหากำไร และมุ่งเน้น การแก้ไขปัญหาสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม การศึกษา และสุขภาพ มีโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน มีเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง และมีกลยุทธ์ในการทำงานที่เป็นระบบ

สำหรับในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า กำลังภาคประชาสังคม คือ กลุ่มมวลชน หมายถึง กลุ่มคนจำนวนมากที่รวมตัวกันเพื่อแสดงออกถึงความคิดเห็นหรือเรียกร้องบางสิ่งบางอย่าง โดยอาจมีหรือไม่มีการจัดองค์กรที่เป็นทางการ ซึ่งนับเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนทรัพยากรในด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงให้กับกรมกิจการพลเรือนทหาร โดยจำแนกการสนับสนุนออกเป็น 5 ประเภท ประกอบด้วย

1. ทรัพยากรบุคคล จิตอาสาสำหรับการให้บริการต่าง ๆ เช่น การช่วยเหลือด้านการแพทย์ การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาชุมชน และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นต้น
2. ทรัพยากรทางการเงิน การบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของกองทัพ เช่น การจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อสังคม หรือ Corporate Social Responsibility (CSR)
3. ทรัพยากรทางกายภาพ การบริจาคสิ่งของจำเป็น เช่น อาหาร เครื่องดื่ม ยารักษาโรค หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในยามปกติ ยามไม่ปกติและในภาวะสงคราม
4. ทรัพยากรทางสังคม การให้การสนับสนุนทางด้านจิตใจ การสร้างขวัญกำลังใจ และการสร้างความรับรู้ และเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความศรัทธา และความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับทหาร
5. ทรัพยากรทางความรู้ การให้ความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของกองทัพ เช่น องค์ความรู้ในมิติเทคโนโลยี โดยใช้ปัญญาประดิษฐ์ หรือ Artificial Intelligence (AI) เป็นต้น

กำลังภาคประชาสังคม หรือกลุ่มมวลชน จึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม การช่วยสนับสนุนการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ โดยงานวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร” จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ กำหนดประเด็นเพื่อการศึกษา โดยวิเคราะห์การใช้กำลังภาคประชาสังคมในปัจจุบัน ศึกษาปัญหา ข้อขัดข้อง ตลอดจนแนวทางการพัฒนาถึงแนวทางใช้กำลังภาคประชาสังคม ในมิติด้านความมั่นคง

กรมกิจการพลเรือนทหาร (กร.ทหาร) ในฐานะกรมเสนาธิการร่วม มีหน้าที่พิจารณาเสนอเกี่ยวกับนโยบาย วางแผน อำนาจการ ประสานงาน กำกับดูแลและประสานงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพไทย รวมถึง พิจารณาเสนอความเห็นนโยบาย วางแผน อำนาจการ ประสานงาน และดำเนินการด้านกิจการพลเรือนในเรื่องการพัฒนาด้านอุดมการณ์

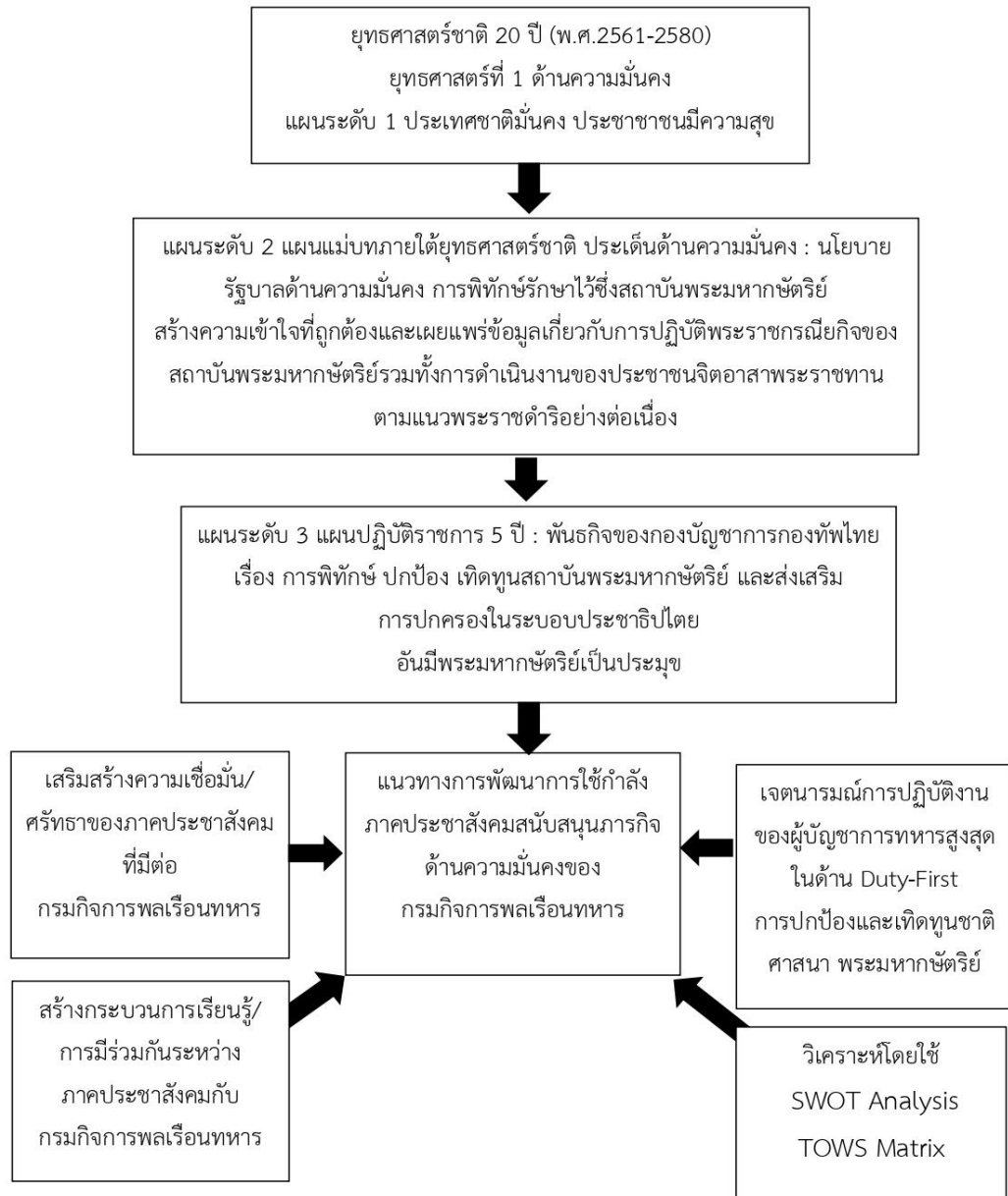
งานด้านมวลชน ด้านการจัดตั้ง และด้านการข่าว จึงได้แนวคิดที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของภัยคุกคามความมั่นคง⁴

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยสรุปความได้ว่า ความสำคัญของการใช้กำลังภาคประชาสังคมมีต่อการพัฒนาประเทศ ในมิติด้านความมั่นคง เป็นกลไกสำหรับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกองทัพไทยกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และมูลนิธิ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาสังคมผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการใช้นโยบายสาธารณะ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประเด็นความมั่นคง โดยกรมกิจการพลเรือนทหาร เป็นหน่วยงานที่ต้องประสานการปฏิบัติร่วมกับกำลังภาคประชาสังคม จึงควรขยายผลการเพิ่มเครือข่ายภาคประชาสังคม ผ่านปัจจัยด้านการสื่อสารและดำรงความมุ่งหมายในมิติด้านความมั่นคง และมิติด้านเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเกิดความเชื่อมั่นและความศรัทธา และให้การสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร
2. เพื่อศึกษาปัญหา ข้อขัดข้องในการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด โดยวิธีการวิจัยเชิงเอกสาร เป็นแนวทางในการวิจัย

2. ขอบเขตการศึกษา

2.1 ขอบเขตเนื้อหา ศึกษารูปแบบการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร รวมถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

2.2 ขอบเขตประชากร เครื่องข่ายภาคประชาสังคมของกรมกิจการพลเรือนทหาร จำนวน 3 เครื่องข่าย ประกอบด้วย เครื่องข่ายหน่วยงานภาครัฐ เครื่องข่ายหน่วยงานภาคเอกชน และเครื่องข่ายมูลนิธิ

2.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา เดือนพฤศจิกายน 2567 ถึง มิถุนายน 2568

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

สืบค้นข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยพิจารณาเลือกแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้กรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกด้วยเครื่องมือ SWOT Analysis และ TOWS Matrix เพื่อนำผลที่วิเคราะห์ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม \ ระยะเวลา	พ.ย. 67	ธ.ค. 67	ม.ค. 68	ก.พ. 68	มี.ค. 68	เม.ย. 68	พ.ค. 68	มิ.ย. 68
เลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อการวิจัย	←→							
สอบการนำเสนอโครงร่างเอกสารวิจัย		←→						
ศึกษาค้นคว้าที่มาของปัญหา			←→					
การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล					←→			
การสรุปผลการวิจัย						←→		
การนำเสนอผลการวิจัย							←→	
จัดทำรูปเล่ม								←→

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร
2. ทราบถึงปัญหา ข้อขัดข้องในการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร
3. ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร

บทที่ 2

บทแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในยุคใหม่จำเป็นต้องอาศัย แนวคิดประชาสังคม (Civil Society) เป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงระหว่างรัฐกับประชาชน เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือ ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ โดยอาศัยทฤษฎี สัญญาประชาคม และแนวคิดร่วมสมัยของนักวิชาการไทย เช่น ศ.นพ.ประเวศ วะสี และ นพ.ชูชัย ศุภวงศ์ ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีความไว้วางใจ การสื่อสารสองทาง และการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนมีบทบาทอย่างเป็นระบบในทุกระดับของการกำหนดนโยบาย เพื่อค้นหาแนวทาง การพัฒนาการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของ กรมกิจการพลเรือนทหาร ดังนี้

แผนระดับ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ

ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี วิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580 มุ่งเน้นให้ประเทศ มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมั่นคง ประเทศต้องมีเสถียรภาพจากภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอก รักษาเอกราช ความสงบสุข ของประชาชน และความมั่นคงในทรัพยากรพื้นฐาน เช่น อาหาร พลังงาน และน้ำ ด้านความมั่งคั่ง มุ่งยกระดับเศรษฐกิจสู่รายได้สูง ลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขัน และเชื่อมโยงภูมิภาคอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านความยั่งยืน เน้นการ พัฒนาที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการบริโภคอย่างรับผิดชอบ และเสริมสร้าง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวมในทุกภาคส่วนของสังคม¹

แผนระดับ 2 ประเด็นด้านความมั่นคง

นโยบายด้านความมั่นคงให้ความสำคัญกับการพิทักษ์สถาบันพระมหากษัตริย์โดย สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องผ่านการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งพัฒนาโครงสร้าง หน่วยงานความมั่นคงให้ทันสมัย รองรับภัยคุกคามใหม่ในศตวรรษที่ 21 และมีบทบาท เชิงรุกในการปกป้องเอกราชและดูแลความปลอดภัยของประชาชนทั่วประเทศ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการพัฒนากองทัพให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ เช่น ปรับระบบ เกณฑ์ทหารเป็นแบบสมัครใจ พัฒนาการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร และปรับโครงสร้าง กำลังพลให้เหมาะสมกับภารกิจปัจจุบันและอนาคต²

แผนระดับ 3 แผนปฏิบัติราชการ 5 ปีของกองบัญชาการกองทัพไทย

พันธกิจหลักของกองทัพไทยครอบคลุมการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ การพิทักษ์ผลประโยชน์ของชาติ การรักษาความมั่นคงภายในประเทศ และการส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้านและองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงการช่วยเหลือประชาชนในสถานการณ์ภัยพิบัติ ทั้งนี้ ดำเนินการภายใต้หลัก “Duty-First” ที่เน้นความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

ในด้านกิจการพลเรือนทหาร แผนระยะปี 2566–2570 มุ่งเน้นการพัฒนาเครือข่ายความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติผ่านการอบรม การสื่อสารที่ถูกต้อง และกิจกรรมสร้างการรับรู้ ในขณะเดียวกันยังดำเนินกลยุทธ์ตามแนวทาง “People-First” เช่น การพัฒนากำลังพล การใช้ทรัพยากรเพื่อประโยชน์ประชาชน และ “Modernization” ที่มุ่งสู่กองทัพทันสมัย รวมถึงการเสริมขีดความสามารถด้านไซเบอร์ และการพัฒนาการปฏิบัติการร่วม พร้อมกันนี้ยังสนับสนุนการเปลี่ยนทหารกองประจำการเป็นแบบสมัครใจ และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ³

แนวคิดเกี่ยวกับประชาสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับประชาสังคม (Civil Society) เป็นส่วนหนึ่งที่เกิดจากความเคลื่อนไหวในการปฏิวัติ เพื่อต่อต้านระบอบการปกครองที่ไม่เป็นประชาธิปไตย และเป็นแนวคิดหลักในการพัฒนาศักยภาพของประชาชนที่มีฐานะเป็นผู้อยู่ในปกครองของรัฐและผู้มีอำนาจให้กลายเป็น “พลเมือง” (Citizen) ซึ่งคำว่าพลเมืองนั้นเป็นการสะท้อนให้เห็นแนวคิดเรื่องสิทธิของประชาชนในฐานะที่เป็นพลเมืองของรัฐ โดยเน้นเรื่องสิทธิของปัจเจกชน และสิทธิในการมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง⁴

ปัจจัยสำคัญของการใช้กำลังภาคประชาสังคม การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงต้องอาศัยความไว้วางใจและการสื่อสารสองทางระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วนและการสร้างช่องทางการมีส่วนร่วมที่หลากหลาย เช่น การเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเกี่ยวกับแผนพัฒนา การเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม การใช้กำลังภาคประชาสังคม เป็นกลุ่มมวลชนที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยอาศัยความไว้วางใจและการสื่อสารสองทางระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม รวมถึง การเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วนและการสร้างช่องทางการมีส่วนร่วมที่หลากหลาย⁵

นักปรัชญาเมธี จอห์น ล็อก (John Locke) (ค.ศ. 1632-1704) เห็นว่านอกจากประชาชนจะมีสิทธิตามธรรมชาติแล้ว อำนาจในการปกครองตนเองที่แท้จริงก็เป็นของประชาชน โดยอยู่ภายใต้กฎแห่งเหตุผลตามพันธะสัญญาที่ให้ไว้แก่ประชาชนสัญญาระหว่างพลเมืองที่ทำไว้กับรัฐนั้นคือ “สัญญาประชาคม” (Social Contract)

สังคมจึงต้องประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ รัฐ ประชาสังคม ปังเจกชนที่ต่างต้องเป็นอิสระต่อกัน แต่ขณะเดียวกันต้องโยงใยเกี่ยวข้องกัน ต้องขัดแย้งคัดค้านกันได้ แต่ก็ต้องปรองดองประสานสามัคคีกันไปด้วยได้ ประชาสังคมจึงต้องเน้นที่การประสานสามัคคีและการร่วมมือ หรือการรวมตัวของกลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งกลุ่มผลประโยชน์ ชนชั้น และขบวนการทางสังคมเข้าด้วยกันเป็นประชาสังคม⁶

นายแพทย์ประเวศ วะสี ได้นิยามคำว่า ภาคประชาคม (Civil Society) หมายถึง การที่ประชาชนจำนวนหนึ่ง มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีอุดมคติร่วมกัน หรือมีความเชื่อร่วมกันในบางเรื่อง มีการติดต่อสื่อสารกันหรือมีการรวมกลุ่มกัน มีความเอื้ออาทรต่อกันมีความรัก มีมิตรภาพ มีการเรียนรู้ ร่วมกันในการปฏิบัติบางสิ่งบางอย่าง และมีการจัดการในระดับกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อแก้และจัดการปัญหาทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การเมือง และจิตใจได้ การนิยามในลักษณะนี้เป็นการให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์และเป้าหมายร่วมกันของผู้คนในสังคม เพื่อเป็นกลไกเชื่อมโยงระหว่างปัจเจกชนกับสังคมและรัฐ จึงเป็นที่มีความสิ่งจำเป็น⁷

นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ ได้นิยามคำว่า ประชาสังคม หมายถึง การที่ผู้คนในสังคมเห็นวิกฤตการณ์หรือสภาพปัญหาในสังคมที่สลับซับซ้อน ที่ยากแก่การแก้ไข มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ซึ่งนำไปสู่การก่อจิตสำนึก (Civil Consciousness) ร่วมกันมารวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือองค์กร (Civil Group or Organization) ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐภาคธุรกิจเอกชนหรือภาคสังคม (ประชาชน) ในลักษณะที่เป็นหุ้นส่วนกัน (partnership) เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาหรือกระทำการบางอย่างให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความรัก ความสมานฉันท์ ความเอื้ออาทรต่อกัน ภายใต้ระบบการจัดการ โดยมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย (Civil Network)⁸

แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม (Participation) ตามพจนานุกรมอังกฤษฉบับอ็อกฟอร์ด ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “เป็นการมีส่วนร่วม (ร่วมกับคนอื่น) ในการกระทำการบางอย่างหรือบางเรื่อง” คำว่า การมีส่วนร่วม โดยมากมักจะใช้ในความหมายตรงข้ามกับคำว่า “การเมินเฉย (Apathy)” ฉะนั้น คำว่าการมีส่วนร่วมตามความหมายข้างต้น จึงหมายถึง การที่บุคคลกระทำการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือในประเด็นที่บุคคลนั้นสนใจ ไม่ว่าจะเขาจะได้ปฏิบัติการเพื่อแสดงถึงความสนใจอย่างจริงจังหรือไม่ก็ตาม และไม่จำเป็นที่บุคคลนั้นจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นโดยตรงก็ได้ แต่การมีทัศนคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ห่วงใย ก็เพียงพอแล้วที่จะเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วมได้ และยังได้ให้คำจำกัดความของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” หมายถึง การที่กลุ่มประชาชน หรือขบวนการที่สมาชิกของชุมชนที่กระทำการออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกัน ที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการ

ร่วม ความสนใจร่วม มีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมหรือการเมือง หรือการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจ⁹

การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ พบว่าประชาชนที่มีเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเก่าเลี้ยว อำเภอเก่าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน¹⁰

การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงต้องอาศัยความไว้วางใจและการสื่อสารสองทางระหว่างภาครัฐและ ภาคประชาสังคม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วนและการสร้างช่องทางการมีส่วนร่วมที่หลากหลาย¹¹

การขับเคลื่อนนโยบายภาคประชาสังคมให้ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นต้องอาศัยการผสมผสานจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยมีข้อเสนอที่สำคัญเพื่อให้การขับเคลื่อน

1. ภาครัฐควรกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ โดยต้องมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าใจและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่ภาครัฐมีนโยบายรวมถึงมาตรการที่ชัดเจนก็จะส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีความชัดเจนตามไปด้วย¹²

2. ภาครัฐควรมีการสร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความร่วมมือ มีการจัดตั้งคณะกรรมการหรือองค์กรกลางที่ประกอบด้วยตัวแทนจากทุกภาคส่วน เพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระดมสมอง และสร้างความร่วมมือในการดำเนินโครงการต่าง ๆ¹³

รวมทั้งส่งเสริมการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจและดำเนินโครงการเปิดโอกาสให้ ประชาชนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อสะท้อนความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสและพื้นที่ให้ทุกภาคส่วนเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายทุกชั้นตอน¹⁴

องค์ประกอบสำคัญของความเป็นประชาสังคม

1. ความหลากหลาย (Diversity) ความหลากหลายเป็นองค์ประกอบสำคัญของสังคม สังคมใดขาดความหลากหลายก็จะเป็นสังคมที่ขาดการเรียนรู้ ขาดจินตนาการและไม่มีปัจจัยผลักดันการพัฒนา ความหลากหลายในประชาสังคมทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันมาก ความหลากหลาย¹⁵

2. ความเป็นชุมชนที่แท้ (True community) ความเป็นชุมชนที่เป็นประชาสังคมอาจเกิดขึ้นจากวิกฤตการณ์ที่สังคมถูกกดดันอย่างถึงที่สุด ความเป็นชุมชนที่แท้ต้องดำเนินไปบนค่านิยมและบรรทัดฐานของชุมชน (Norm of Civil Community) ที่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ

ความไว้วางใจและเชื่อถือกัน (Trust) การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน (Reciprocity) ความอดทนอดกลั้น ต่อความขัดแย้ง (Tolerance) และการเปิดกว้างยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย (Inclusion)¹⁵

3. สำนักสาธารณะหรือจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม (Public Consciousness) จิตวิญญาณที่ ตื่นรู้และรับผิดชอบ (Strong Spirit , Active Citizen & Responsibility)¹⁵

4. สร้างองค์ความรู้คู่การปฏิบัติ(Interactive learning through Actions) ความเป็น ประชาสังคมคือ กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน หรือการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ที่ยึดแนวทาง หลักนำการปฏิบัติ หรือ Guiding Principles ที่เชื่อว่า มนุษย์ทุกคนคือทรัพยากรที่ ล้ำค่า เป็นหลักนำที่มองชุมชนว่าเป็นองค์กรร่วมแห่งศักยภาพของปัจเจกชนที่มีความสำคัญต่อการ เสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาสังคม¹⁶

5. โครงสร้างชัดเจนของกลุ่มหรือองค์กรประชาสังคม (Structures of Association Life) รูปแบบองค์กรที่พบบ่อยที่สุด คือ องค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์และองค์กรอาสาสมัครต่าง ๆ สิ่งสำคัญ คือ เป็นการรวมกลุ่มด้วยจิตสำนึกประชาสังคม ประกอบด้วย ปัจเจกชนที่มีสำนึก พลเมือง (Civil Mind) มีกิจกรรมประชาสังคม (Civil Action)¹⁷

6. โครงสร้างการสื่อสารสาธารณะและเครือข่ายประชาสังคม (Civil Network and Communications) โครงสร้างที่เอื้ออำนวยต่อการเชื่อมโยงองค์กรสาธารณประโยชน์และปัจเจก ชนเข้าด้วยกัน การจัดให้ผู้คนมีโอกาสมานพบปะ พูดคุยกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมที่เป็นสภาพวิถีชีวิต หรือกิจกรรมที่ไม่ได้ออกแบบอย่างเป็นทางการตลอดจนการสร้าง เครือข่ายแห่งการเรียนรู้ (Communication & Learning Network)¹⁸

7. การคิดค้นมาตรการและแนวทางในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลโดย สาธารณะ (Public Participation In Evaluation) "ความสัมพันธ์เชิงสาธารณะ" มักถูกทำลายด้วย การประเมินผลแบบดั้งเดิมที่มักดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์และวิธีการ เชิงปริมาณ ที่มุ่งวัดเฉพาะสิ่งที่จับต้องได้ ในขณะที่กิจกรรมประชาสังคม เน้นคุณค่าของการมี ส่วนร่วม ให้ความสำคัญกับกระบวนการเช่นเดียวกับผลหรือเป้าหมาย¹⁹

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาภรณ์ จรัสพัฒน์ ได้ศึกษาแนวปฏิบัติในการรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของ องค์กรภาคประชาสังคมในประเทศไทย โดยพบว่า องค์กรภาคประชาสังคมไทยส่วนใหญ่มี การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ข้อมูล ส่วนตัว ข้อมูลการติดต่อ ข้อมูลสุขภาพ และข้อมูลทางการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการ ให้บริการ การติดต่อสื่อสาร การวิจัย และการระดมทุน อย่างไรก็ตาม องค์กรภาคประชาสังคม ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและยังไม่มี นโยบายหรือแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ชัดเจน²⁰

วิชาญ มีสุวรรณ ได้วิเคราะห์ผลกระทบของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ต่อการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคมไทย โดยชี้ให้เห็นว่า องค์กรภาคประชาสังคมไทยจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขอความยินยอมในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล การจัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล และการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล²¹

รณไตร พิชัยวัตต์ ได้ศึกษาการจัดการข้อมูลส่วนบุคคลในภาวะวิกฤต โดยใช้กรณีศึกษาการระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย โดยพบว่า ในภาวะวิกฤต รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อการบริหารจัดการวิกฤต เช่น การติดตามผู้ป่วย การคัดกรองผู้มีความเสี่ยง และการกำกับดูแลมาตรการควบคุมโรค อย่างไรก็ตาม การเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะและการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล โดยต้องเป็นไปตามหลักความจำเป็น (Necessity) ความได้สัดส่วน (Proportionality) และการมีหลักประกันที่เพียงพอ (Adequate Safeguards)²²

อันธิกา สวัสดิ์ศรี ได้ศึกษาบทบาทของภาคประชาสังคมในการจัดการข้อมูลส่วนบุคคลในภาวะสงคราม โดยใช้กรณีศึกษาสงครามในภูมิภาคต่างๆ ของโลก โดยชี้ให้เห็นว่า ในภาวะสงคราม ภาคประชาสังคมมีบทบาทสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ การบันทึกการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการสร้างฐานข้อมูลผู้พลัดถิ่น อย่างไรก็ตาม การเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลในภาวะสงครามมีความท้าทายหลายประการ เช่น ความยากลำบากในการขอความยินยอม ความเสี่ยงต่อการรั่วไหลของข้อมูล และการใช้ข้อมูลในทางที่ผิด²³

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยสรุปความได้ว่า ความสำคัญของการใช้กำลังภาคประชาสังคมมีต่อการพัฒนาประเทศ ในมิติด้านความมั่นคง เป็นกลไกสำหรับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกองทัพไทยกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และมูลนิธิ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาสังคมผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

บทที่ 3

บทวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารปฐมภูมิและทุติยภูมิ ตลอดจนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดยปัจจัย SWOT Analysis และ TOWS Matrix การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด โดยวิธีการวิจัยเชิงเอกสารเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากเครือข่ายภาคประชาสังคมของกรมกิจการพลเรือนทหาร

การใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร

กรมกิจการพลเรือนทหาร (กร.ทหาร) เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการประสานความร่วมมือระหว่างกองทัพและภาคประชาสังคม โดยได้พัฒนารูปแบบการทำงานร่วมกับภาคประชาชนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ผ่านโครงการสานสัมพันธ์มวลชนกองทัพไทย การผสมผสานพลังระหว่างหน่วยงานทหารและภาคประชาสังคมนี้ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงและการพัฒนาประเทศในหลายมิติ การใช้กำลังภาคประชาสังคมของกรมกิจการพลเรือนทหารตั้งอยู่บนหลักการสำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานด้านความมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “ประชารัฐ” ที่เน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน การดำเนินงานนี้มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างทหารกับประชาชน และการบูรณาการทรัพยากรจากทุกภาคส่วนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในสถานการณ์วิกฤต

รูปแบบการดำเนินงาน

การดำเนินงานของกรมกิจการพลเรือนทหารในการใช้กำลังภาคประชาสังคมมีหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

1. **การช่วยเหลือในสถานการณ์ภัยพิบัติ** กรมกิจการพลเรือนทหาร มีการระดมกำลังจากภาคประชาสังคมในการสนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย เช่น กรณีน้ำท่วมในภาคเหนือ โดยมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานร่วมระหว่างทหารและประชาชนเพื่อให้การช่วยเหลือเป็นไปอย่างมีระบบและตรงตามความต้องการของผู้ประสบภัย

2. **การพัฒนาพื้นที่ห่างไกล** ดำเนินการผ่านโครงการสานสัมพันธ์มวลชนกองทัพไทย มีการพัฒนาโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร การสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน และการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในพื้นที่ห่างไกล

3. **การเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่** มีการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการเฝ้าระวังภัยคุกคามทางความมั่นคงในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานการณ์ความมั่นคงให้แก่ประชาชน

4. **การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน** ดำเนินการผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ การจัดกิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ และการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้น

การใช้กำลังภาคประชาสังคมของกรมกิจการพลเรือนทหารได้ก่อให้เกิดผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมในหลายด้าน ได้แก่

1. **เสริมสร้างประสิทธิภาพในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย** - การประสานกำลังระหว่างทหารและภาคประชาสังคมทำให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็วและครอบคลุม โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เข้าถึงได้ยาก

2. **การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล** - ผ่านการพัฒนาโรงเรียน การสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน และการส่งเสริมอาชีพ ทำให้ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3. **ความเชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชนต่อกองทัพ** - การทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างทหารและประชาชนช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชนต่อกองทัพ อันจะส่งผลต่อการสร้างสภาพที่เอื้อกูลในการปฏิบัติการทางทหาร

4. **ความรู้และทักษะของประชาชน** - การอบรมให้ความรู้และทักษะแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ ช่วยให้ประชาชนมีความรู้และทักษะที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองและชุมชน

แม้ว่าการใช้กำลังภาคประชาสังคมของกรมกิจการพลเรือนทหารจะประสบความสำเร็จในหลายด้าน แต่ก็ยังมีความท้าทายที่ต้องเผชิญและแนวทางการพัฒนาที่ควรพิจารณา ดังนี้

1. **ความต่อเนื่องของการดำเนินงาน** การสร้างความต่อเนื่องของการดำเนินงานเป็นความท้าทายสำคัญ โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหรือนโยบาย จึงควรมีการพัฒนาระบบและกลไกที่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

2. **การบูรณาการกับหน่วยงานอื่น** ควรมีการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ซ้ำซ้อน

3. **การพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายภาคประชาชน** ควรมีการพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และทรัพยากรที่จำเป็น

การใช้กำลังภาคประชาสังคมของกรมกิจการพลเรือนทหารในการสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงเป็นตัวอย่างที่ดีของการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทหารและภาคประชาชน ซึ่งได้ก่อให้เกิดผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมในหลายด้าน ทั้งการช่วยเหลือผู้ประสบภัย การพัฒนาพื้นที่ห่างไกล และการเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่

การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างทหารและภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่องจะเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงและการพัฒนาประเทศในระยะยาว ซึ่งจะนำไปสู่ความผาสุกของประชาชนและความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน

ปัญหาและข้อขัดข้องในการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร

การดำเนินงานที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของการผสมผสานพลังระหว่างทหารและภาคประชาสังคมในการตอบสนองความต้องการของประชาชนและการพัฒนาประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีความท้าทายที่ต้องเผชิญและแนวทางการพัฒนาที่ควรพิจารณาเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์คือ SWOT Analysis เป็นเครื่องมือเพื่อค้นหาปัญหาและข้อขัดข้องในการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร

ปัจจัยภายใน

1. จุดแข็ง

1.1. **โครงสร้างองค์กรชัดเจน** กรมกิจการพลเรือนทหาร มีระบบบริหารที่เป็นระเบียบในฐานะกรมเสนาธิการร่วม ทำให้บูรณาการงานระหว่างเหล่าทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2. **เครือข่ายมวลชนกว้างขวาง** กรมกิจการพลเรือนทหาร มีเครือข่ายกลุ่มมวลชน 21 กลุ่มที่ครอบคลุมทั้งภาครัฐ เอกชน มูลนิธิ สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน ช่วยให้เข้าถึงประชาชนในทุกระดับ

1.3. **ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ** มีการดำเนินงานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และได้รับการสนับสนุนด้านนโยบายและทรัพยากร

1.4. **ระบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ** มีกลไกประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่น และหน่วยงานความมั่นคงอื่นๆ ทำให้ตอบสนองต่อสถานการณ์ได้รวดเร็ว

1.5. มีประสบการณ์ในภาวะวิกฤต กรมกิจการพลเรือนทหาร มีความเชี่ยวชาญในการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินและการบรรเทาสาธารณภัย สามารถระดมกำลังพลและประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6. วิสัยทัศน์ชัดเจน กรมกิจการพลเรือนทหารมุ่งเป็นองค์กรชั้นนำในการบูรณาการงานกิจการพลเรือนกับทุกภาคส่วน เพื่อความมั่นคงของประเทศและประชาชน

2. จุดอ่อน

2.1. ความแตกต่างทางวัฒนธรรมองค์กร กองทัพมีโครงสร้างเป็นลำดับชั้นชัดเจน ขณะที่ภาคประชาสังคมเน้นความยืดหยุ่นและการมีส่วนร่วม ทำให้การทำงานร่วมกันมีความท้าทาย

2.2. ขาดกลไกการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ช่องทางการสื่อสารระหว่างกองทัพและภาคประชาสังคมยังไม่เพียงพอ ขาดระบบประสานงานที่เป็นมาตรฐาน

2.3. ความท้าทายในการสร้างความเชื่อมั่น ยังต้องพัฒนาความเชื่อมั่นและศรัทธาระหว่างกองทัพกับภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่อง

2.4. ข้อจำกัดด้านเทคโนโลยี การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ในการประสานงานกับภาคประชาสังคมยังมีน้อย

ปัจจัยภายนอก

1. โอกาส

1.1 การสนับสนุนจากยุทธศาสตร์ชาติ - ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีให้ความสำคัญกับความมั่นคงและการมีส่วนร่วมของประชาชน เอื้อต่อการพัฒนาความร่วมมือระยะยาว

1.2 เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI - ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเปิดโอกาสในการพัฒนาระบบสื่อสาร การประสานงาน และการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 ความตื่นตัวของประชาชน - ประชาชนมีความสนใจและตื่นตัวในการมีส่วนร่วมด้านความมั่นคงและการพัฒนาประเทศมากขึ้น

1.4 โอกาสความร่วมมือระหว่างประเทศ - มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายภาคประชาสังคม

2. อุปสรรค

2.1 ความซับซ้อนของประเด็นความมั่นคง - ภัยคุกคามความมั่นคงในปัจจุบันมีความหลากหลาย ซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ยากต่อการจัดการ

2.2 ข้อกังวลด้านความปลอดภัยของข้อมูล - การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเสี่ยงต่อการรั่วไหลของข้อมูลที่อ่อนไหว และมีข้อจำกัดทางกฎหมายที่อาจขัดขวางการทำงานร่วมกัน

2.3 ความเข้าใจผิดในบทบาทของกองทัพ - ประชาชนบางส่วนยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทของกองทัพในการรักษาความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ

2.4 ข้อจำกัดด้านทรัพยากร - องค์กรภาคประชาสังคมบางส่วนมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร บุคลากร และงบประมาณในการร่วมดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถระบุปัญหาและข้อขัดข้องที่อาจเกิดขึ้นเพิ่มเติมได้ ดังนี้

1. ช่องว่างด้านความไว้วางใจและการสื่อสาร การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงต้องอาศัยความไว้วางใจและการสื่อสารสองทางระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วนและการสร้างช่องทางการมีส่วนร่วมที่หลากหลาย แต่ในทางปฏิบัติ ยังขาดกลไกที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความไว้วางใจระหว่างกองทัพกับภาคประชาสังคม ทำให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสารและความร่วมมือที่แท้จริง

2. ขาดโครงสร้างและช่องทางการมีส่วนร่วมที่ชัดเจน ภาครัฐควรมีการสร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความร่วมมือ มีการจัดตั้งคณะกรรมการหรือองค์กรกลางที่ประกอบด้วยตัวแทนจากทุกภาคส่วน เพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระดมสมอง และสร้างความร่วมมือในการดำเนินโครงการต่างๆ ผ่านกลไกที่เป็นรูปธรรมในการเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการกิจด้านความมั่นคงอย่างเป็นระบบ

3. ข้อจำกัดด้านการจัดการข้อมูลส่วนบุคคล องค์กรภาคประชาสังคมส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและยังไม่มีนโยบายหรือแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ชัดเจน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในการประสานงานระหว่างกองทัพกับภาคประชาสังคม โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงซึ่งมีความอ่อนไหวสูง

4. ความท้าทายในภาวะวิกฤตและความขัดแย้ง ในภาวะสงคราม ภาคประชาสังคมมีบทบาทสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ การบันทึกการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการสร้างฐานข้อมูลผู้พลัดถิ่น อย่างไรก็ตาม การเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลในภาวะสงครามมีความท้าทายหลายประการ เช่น ความยากลำบากในการขอความยินยอม ความเสี่ยงต่อการรั่วไหลของข้อมูล และการใช้ข้อมูลในทางที่ผิด ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการประสานงานระหว่างกองทัพกับภาคประชาสังคมในสถานการณ์ฉุกเฉิน

5. ความหลากหลายและความซับซ้อนของภาคประชาสังคม ความหลากหลายในประชาสังคมทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แต่ในขณะเดียวกัน ความหลากหลายนี้ก็สร้างความท้าทายในการประสานงานและบูรณาการความร่วมมือให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะในมิติด้านความมั่นคงซึ่งต้องการความเป็นเอกภาพสูง มีระบบการจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับกฎหมาย ตลอดจนการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมที่เปิดกว้างและสร้างความไว้วางใจระหว่างทุกภาคส่วน เพื่อให้การใช้อำลัภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ตารางการวิเคราะห์ TOWS Matrix

Internal External	จุดแข็ง (Strengths) S1, S2, S3	จุดอ่อน (Weaknesses) W1, W2, W3
โอกาส (Opportunities) O1, O2, O3	กลยุทธ์เชิงรุก SO1 (S2, O2, O3) SO2 (S1, O1) SO3 (S3, O3)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO1 (W2, O1) WO2 (W1, O1, O2) WO3 (W3, O2, O3)
ภัยคุกคาม (Threats) T1, T2, T3	กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST1 (S1, T1, T3) ST2 (S2, S3, T2) ST3 (S1, S2, T3)	กลยุทธ์เชิงรับ WT1 (W1, T1, T2) WT2 (W3, T3)

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จาก SWOT Analysis โดย TOWS Matrix สามารถกำหนดแนวทางในการพัฒนาการใช้อำลัภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหารได้ดังนี้

กลยุทธ์ SO (Strengths-Opportunities)

1. การบูรณาการเทคโนโลยีกับเครือข่ายภาคประชาสังคม

1.1 ใช้โครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนของกรมกิจการพลเรือนทหารร่วมกับเทคโนโลยี AI เพื่อพัฒนาระบบการสื่อสารอัจฉริยะที่เชื่อมโยงกับเครือข่ายกลุ่มมวลชนทั้ง 21 กลุ่ม

1.2 พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่บูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานความมั่นคงต่าง ๆ ให้ภาคประชาสังคมสามารถเข้าถึงและแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การขยายเครือข่ายความร่วมมือระดับนานาชาติ

2.1 ใช้ประสบการณ์ด้านการบรรเทาสาธารณภัยเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ

2.2 จัดทำโครงการร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายภาคประชาสังคมในประเทศไทย

กลยุทธ์ WO (Weaknesses-Opportunities)

1. การพัฒนาระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

1.1 นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับปรุงช่องทางการสื่อสารระหว่างกองทัพบกและภาคประชาสังคม

1.2 สร้างแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการประสานงานที่สอดคล้องกับความต้องการของทั้งสองฝ่าย

2. การเสริมสร้างความรู้และทักษะ

2.1 จัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะในการจัดการข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

2.2 พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมการทำงานที่แตกต่างกันระหว่างกองทัพบกและภาคประชาสังคม

กลยุทธ์ ST (Strengths-Threats)

1. การพัฒนาระบบจัดการข้อมูลที่ปลอดภัย

1.1 ใช้ความเชี่ยวชาญด้านความมั่นคงของกองทัพบกเพื่อพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลที่มีความปลอดภัยสูง

1.2 สร้างมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่ใช้ร่วมกันระหว่างกองทัพบกและภาคประชาสังคม

2. การสร้างความเข้าใจต่อสาธารณะ

2.1 ใช้เครือข่ายกลุ่มมวลชนที่หลากหลายเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของกองทัพบกในการรักษาความมั่นคง

2.2 จัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างกองทัพบกกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ WT (Weaknesses-Threats)

1. การปรับปรุงกฎระเบียบและกลไกการทำงาน

1.1 ทบทวนและปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานร่วมกันระหว่างกองทัพบกและภาคประชาสังคม

1.2 พัฒนากลไกการทำงานที่ยืดหยุ่นและปรับตัวได้ต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

2. การสร้างความเชื่อมั่นและความศรัทธา

2.1 จัดทำกลไกการติดตามและประเมินผลการทำงานร่วมกันที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการวางแผนและตัดสินใจในประเด็นด้านความมั่นคง

หลังจากผู้วิจัยได้ทำการผ่านการใช้ SWOT Analysis และ TOWS Matrix เป็นเครื่องมือ สามารถวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการใช้กำลังภาคประชาสังคม สนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร ดังนี้

1. สร้างความเข้าใจร่วมกัน ผ่านปัจจัย ดังนี้

1.1 กำหนดบทบาทและหน้าที่ กำหนดบทบาทและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน เพื่อป้องกันความขัดแย้งและความซ้ำซ้อนในการทำงาน

1.2 สร้างกลไกการสื่อสาร สร้างช่องทางการสื่อสารที่เปิดกว้างและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นได้อย่างสม่ำเสมอ

1.3 จัดอบรมและฝึกอบรม จัดอบรมและฝึกอบรมให้กับบุคลากรทั้งสองฝ่าย เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของกันและกัน

2. พัฒนารอบการทำงานร่วมกัน ผ่านปัจจัย ดังนี้

2.1 จัดทำแผนปฏิบัติการร่วม ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน มีเป้าหมายที่สอดคล้องกัน และมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ

2.2 สร้างกลไกการประสานงาน สร้างกลไกการประสานงานที่แข็งแกร่ง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

2.3 จัดตั้งคณะทำงานร่วม จัดตั้งคณะทำงานร่วมเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

3. สร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นผ่านปัจจัย ดังนี้

3.1 สร้างความโปร่งใส: ทำให้การทำงานมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคประชาสังคม

3.2 สร้างความเป็นธรรม: ดำเนินการทุกอย่างโดยยึดหลักความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน

3.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างโอกาสให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน

4. พัฒนาศักยภาพและความสามารถผ่านปัจจัย ดังนี้

4.1 จัดหาทรัพยากรที่จำเป็น จัดหาทรัพยากรที่จำเป็น เช่น งบประมาณ อุปกรณ์ และบุคลากร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

4.2 พัฒนาทักษะของบุคลากร พัฒนาทักษะของบุคลากรทั้งด้านเทคนิคและด้านการทำงานร่วมกัน

4.3 สร้างเครือข่ายความร่วมมือ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขยายขีดความสามารถในการทำงาน

5. ประเมินผลและปรับปรุงผ่านปัจจัย ดังนี้

5.1 จัดทำระบบการประเมินผล จัดทำระบบการประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อวัดผลลัพธ์และประสิทธิภาพ

5.2 ปรับปรุงแนวทางการทำงาน ปรับปรุงแนวทางการทำงานให้สอดคล้องกับผลการประเมินและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

บทที่ 4

บทอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาศึกษาแนวทางในการพัฒนาการใช้กำลังภาคประชาสังคม สนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหารสามารถอภิปรายผลของการวิจัยได้ดังนี้

การใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร

ผลการศึกษาพบว่า กรมกิจการพลเรือนทหารได้สร้างเครือข่ายภาคประชาสังคมที่มีความหลากหลายถึง 21 กลุ่ม เพื่อร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในด้านความมั่นคง การใช้กำลังภาคประชาสังคมนี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เช่น การจัดการภัยพิบัติ และยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับประชาชน ซึ่งมีปัจจัยสำคัญของการใช้กำลังภาคประชาสังคมในการสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงประกอบด้วย 1) การสร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่งระหว่างกรมกิจการพลเรือนทหารและเครือข่ายภาคประชาสังคม 2) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจและกำหนดนโยบายสาธารณะ และ 3) การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับกรมกิจการพลเรือนทหารและกองบัญชาการกองทัพไทย

สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับประชาสังคมและความมั่นคงของชาติ ที่เน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะ "พลเมือง" (Citizen) ที่มีสิทธิและมีบทบาทในการกำหนดทิศทางของสังคมและประเทศชาติ รวมถึงแนวคิดเรื่องประชาสังคมของนายแพทย์ประเวศ วะสี และนายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ ที่กล่าวถึงการรวมตัวกันของกลุ่มคนที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาในมิติต่างๆ

ปัญหา ข้อขัดข้องในการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร

ผลการศึกษาพบปัญหาและข้อขัดข้องหลายประการ ได้แก่

1. ด้านการติดต่อสื่อสาร การสื่อสารระหว่างกองทัพและภาคประชาสังคมยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทำให้ขาดความเข้าใจอันดีร่วมกัน
2. ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ความแตกต่างในวัฒนธรรมองค์กรระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม โดยกองทัพมีรูปแบบการทำงานที่เป็นลำดับขั้น มีสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ในขณะที่ภาคประชาสังคมมีรูปแบบที่ยืดหยุ่นและเน้นการมีส่วนร่วมมากกว่า

3. ด้านการขาดทรัพยากร องค์การภาคประชาสังคมขาดทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ และความรู้ความสามารถที่จำเป็น

4. ด้านความไว้วางใจ ยังมีความท้าทายในการสร้างความเชื่อมั่นและความศรัทธาระหว่างกองทัพและภาคประชาสังคม

5. ด้านกลไกการมีส่วนร่วม ขาดโครงสร้างและช่องทางการมีส่วนร่วมที่ชัดเจนและเป็นระบบ รวมถึงขาดความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม

สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ SWOT ในจุดอ่อน (Weaknesses) ที่ระบุถึงความแตกต่างในวัฒนธรรมการทำงาน การขาดกลไกการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การขาดการประสานงานที่เป็นระบบ การขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้าน และความท้าทายในการสร้างความเชื่อมั่น

แนวทางในการพัฒนาการใช้อำลัทธิภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร

จากผลการศึกษา พบว่าเพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการดำเนินงานและเสริมสร้างความร่วมมืออย่างยั่งยืนระหว่างกองทัพกับภาคประชาสังคม จำเป็นต้องพัฒนาในหลายด้าน โดยมีแนวทางสำคัญในการพัฒนาดังต่อไปนี้

ประการแรก คือ การพัฒนาระบบการสื่อสาร โดยเน้นการจัดตั้งกลไกการสื่อสารที่มีความชัดเจน มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของทั้งสองฝ่ายอย่างทันเวลา ซึ่งรวมถึงการกำหนดช่องทางการสื่อสารที่เป็นทางการ มีมาตรฐานเดียวกัน และสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อป้องกันความสับสน ลดความขัดแย้ง และเพิ่มความเข้าใจที่ตรงกันในการกิจและบทบาทของแต่ละฝ่าย

ประการที่สอง คือ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเฉพาะเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) และเครื่องมือดิจิทัล เพื่อช่วยในการติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการรวบรวมข้อมูลแบบอัตโนมัติ ซึ่งจะเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ลดข้อผิดพลาด และเสริมสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรให้มีความทันสมัยและน่าเชื่อถือ

ประการที่สาม คือ การสร้างความเข้าใจร่วมกันและส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยเน้นการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรของกองทัพและภาคประชาสังคม เช่น การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรมร่วม หรือโครงการจิตอาสา เพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรปกครองท้องถิ่น ภาคการศึกษา และภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการ

ประการที่สี่ คือ การพัฒนาทรัพยากรและศักยภาพของบุคลากร ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น งบประมาณ อุปกรณ์สนับสนุน และทรัพยากรเทคโนโลยี รวมถึงด้านบุคลากร โดยการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะการใช้เทคโนโลยี การบริหารจัดการข้อมูล และการทำงานร่วมกันในบริบทพหุภาคี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่หลากหลายและซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประการสุดท้าย คือ การสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธา ผ่านการดำเนินงานที่โปร่งใส มีความเป็นธรรม และยึดหลักความเสมอภาคในการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งจัดทำระบบการประเมินผลที่มีความชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ และเน้นผลสัมฤทธิ์ในระยะยาว ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างกองทัพกับประชาชน และวางรากฐานให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างยั่งยืนในระยะยาว

แนวทางการพัฒนาเหล่านี้มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการประสานความร่วมมือระหว่างภาคความมั่นคงกับภาคประชาสังคม ผ่านการใช้เทคโนโลยีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างระบบการทำงานร่วมกันที่ยืดหยุ่น เชื่อถือได้ และตอบสนองต่อความท้าทายของยุคสมัยอย่างแท้จริง

สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ที่เสนอกลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น การพัฒนาระบบการสื่อสารอัจฉริยะ การสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัล การจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ การจัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมการทำงานที่แตกต่างกัน รวมถึงการนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

ทั้งนี้ การดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวจะช่วยยกระดับการใช้กำลังภาคประชาสังคมในการสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหารให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

ทิศทางการดำเนินการของกำลังภาคประชาสังคมในกรมกิจการพลเรือนทหาร

การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการกำหนดนโยบายและดำเนินกิจกรรมสาธารณะเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนและการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคมจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น โดยกำหนดความสำคัญของการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม ประกอบด้วย 1) เพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหา ภาคประชาสังคมมักมีความเข้าใจในบริบทของชุมชนและปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างลึกซึ้ง การทำงานร่วมกันจึงช่วยให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพมากขึ้น 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายจะช่วยสร้างความชอบธรรมให้กับนโยบายนั้น ๆ และลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น 3) การทำงานร่วมกันช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน สร้างความไว้วางใจ และพัฒนาศักยภาพของทั้งสองภาคส่วน และ

4) กลไกในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม การสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคม เช่น การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกำลังภาคประชาสังคมกับกองทัพ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 3 ระดับ ได้แก่ แผนระดับ 1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ที่มุ่งให้ "ประเทศมั่นคง ประชาชนมีความสุข" โดยการสร้างความปลอดภัยและความมั่นคงในทุกมิติ แผนระดับ 2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นด้านความมั่นคง ที่เน้นการพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์และการสนับสนุนการดำเนินงานของจิตอาสาพระราชทาน และแผนระดับ 3 แผนปฏิบัติการ 5 ปี ของกรมกิจการพลเรือนทหาร ที่มุ่งพิทักษ์ ปกป้อง เติบโตสถาบันพระมหากษัตริย์ และส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รวมถึงตอบสนองเจตนารมณ์ด้าน Duty-First ของผู้บัญชาการทหารสูงสุดในการปกป้องและเทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

การดำเนินงานร่วมกันระหว่างกรมกิจการพลเรือนทหารและภาคประชาสังคมจึงไม่เพียงเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในทุกระดับ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

อุปสรรคและความท้าทาย ประกอบด้วย 1) ความแตกต่างของวัฒนธรรมองค์กรภาครัฐและภาคประชาสังคมมักมีความแตกต่างกันในเรื่องวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคในการทำงานร่วมกัน 2) การขาดทรัพยากร องค์กรภาคประชาสังคมขาดทรัพยากรทั้งบุคลากร งบประมาณ และความรู้ความสามารถ และ 3) การขาดความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วม ขาดความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ความแตกต่างของวัฒนธรรมองค์กร สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในส่วนจุดอ่อน (Weaknesses) ที่ระบุว่า "ความแตกต่างในวัฒนธรรมการทำงาน: กองทัพมีวัฒนธรรมการทำงานที่แตกต่างจากภาคประชาสังคม" ซึ่งตามเอกสารได้อธิบายเพิ่มเติมว่า กองทัพมีรูปแบบการทำงานที่เป็นลำดับขั้น มีสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ในขณะที่ภาคประชาสังคมมีรูปแบบการทำงานที่ยืดหยุ่นและเน้นการมีส่วนร่วมมากกว่า

นอกจากนี้ ในกลยุทธ์ WO (Weaknesses-Opportunities) ได้เสนอแนวทางแก้ไขคือ "พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมการทำงานที่แตกต่างกันระหว่างกองทัพและภาคประชาสังคม" และในตาราง TOWS Matrix ได้ระบุกลยุทธ์ "จัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมการทำงานที่แตกต่างกัน (W1, O3)"

2. การขาดทรัพยากร สอดคล้องกับการวิเคราะห์ในส่วนแนวทางการพัฒนาข้อ 4 "พัฒนาทรัพยากรและความสามารถ" ซึ่งระบุปัจจัยย่อยได้แก่ จัดหาทรัพยากรที่

จำเป็น เช่น งบประมาณ อุปกรณ์ บุคลากร พัฒนาทักษะของบุคลากร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

3. การขาดความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในส่วน "ปัญหา ข้อขัดข้องในการใช้กำลังภาคประชาสังคมสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคง" โดยเฉพาะประเด็น "ช่องว่างด้านความไว้วางใจและการสื่อสาร": ยังขาดกลไกที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความไว้วางใจระหว่างกองทัพกับภาคประชาสังคม อีกทั้งในตาราง SWOT ส่วนจุดอ่อนมีการระบุ "การขาดกลไกการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ" และ "การขาดการประสานงานที่เป็นระบบ" ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของกระบวนการมีส่วนร่วม

แนวทางการพัฒนาที่สอดคล้อง เพื่อแก้ไขอุปสรรคเหล่านี้ เอกสารได้เสนอแนวทางการพัฒนาที่ครอบคลุมดังนี้

1. **สร้างความเข้าใจร่วมกัน** ผ่านการกำหนดบทบาทและหน้าที่ที่ชัดเจน สร้างกลไกการสื่อสาร และจัดการอบรมให้บุคลากรทั้งสองฝ่าย
2. **พัฒนารอบการทำงานร่วมกัน** โดยจัดทำแผนปฏิบัติการร่วม สร้างกลไกการประสานงาน และจัดตั้งคณะทำงานร่วม
3. **สร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่น** ผ่านความโปร่งใส ความเป็นธรรม และการส่งเสริมการมีส่วนร่วม
4. **พัฒนาทรัพยากรและความสามารถ** ด้วยการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น พัฒนาทักษะบุคลากร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
5. **ประเมินผลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง** โดยจัดทำระบบการประเมินผลและปรับปรุงแนวทางการทำงานตามผลการประเมิน

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงแนวทางในการพัฒนาการใช้กำลังภาคประชาสังคม เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกรมกิจการพลเรือนทหาร โดยมุ่งเน้นทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรค และการเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและยั่งยืน

ผลการศึกษาพบว่า กรมกิจการพลเรือนทหารได้มีการสร้างเครือข่ายภาคประชาสังคม จำนวน 21 กลุ่ม ที่มีความหลากหลาย เพื่อร่วมกันดำเนินภารกิจด้านความมั่นคง เช่น การจัดการภัยพิบัติ การส่งเสริมการพัฒนา และการสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน โดยปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการใช้กำลังภาคประชาสังคมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ประกอบด้วย การสร้างความร่วมมือที่แน่นแฟ้น การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของกองทัพ

อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานยังเผชิญกับปัญหาหลักหลายประการ ได้แก่ ความไม่มีประสิทธิภาพในการสื่อสาร ความแตกต่างทางวัฒนธรรมองค์กร การขาดทรัพยากรทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณ ความไม่ไว้วางใจระหว่างหน่วยงาน และช่องทางการมีส่วนร่วมที่ไม่ชัดเจน ซึ่งทั้งหมดนี้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis โดยเฉพาะในส่วนจุดอ่อน (Weaknesses)

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว การศึกษาได้เสนอแนวทางในการพัฒนา ดังนี้ 1) พัฒนาระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้ง่าย 2) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น AI เพื่อการบริหารจัดการและประชาสัมพันธ์ 3) สร้างความเข้าใจร่วมกันผ่านกิจกรรม และการฝึกอบรมระหว่างสองภาคส่วน 4) พัฒนาทรัพยากรและทักษะของบุคลากรให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 5) เสริมสร้างความไว้วางใจผ่านความโปร่งใสและการประเมินผลที่เป็นธรรม

แนวทางเหล่านี้สอดคล้องกับกลยุทธ์จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix เช่น กลยุทธ์ SO ที่เน้นการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัล กลยุทธ์ WO ที่เน้นการจัดอบรมเพื่อเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม และกลยุทธ์ WT ที่เน้นการสร้าง ความไว้วางใจผ่านกลไกความร่วมมืออย่างมีระบบ

ในเชิงยุทธศาสตร์ ภาคประชาสังคมมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความมั่นคงของชาติ ทั้งในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ปัญหา การส่งเสริมความชอบธรรมของนโยบาย การพัฒนาความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับภาครัฐ และการเสริมสร้าง

ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติระดับต่าง ๆ และแผนปฏิบัติราชการ 5 ปี ของกรมกิจการพลเรือนทหาร

แม้จะมีอุปสรรค เช่น ความแตกต่างทางวัฒนธรรมองค์กร การขาดทรัพยากร และความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วมที่ยังไม่เพียงพอ แต่การศึกษาได้เสนอแนวทางพัฒนาเชิงระบบเพื่อยกระดับความร่วมมือ ได้แก่ การสร้างกลไกสื่อสาร การจัดทำแผนปฏิบัติการร่วม การประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และการสนับสนุนทรัพยากรอย่างเหมาะสม

โดยสรุป การพัฒนากำลังภาคประชาสังคมให้สามารถสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน และความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม เปิดโอกาสให้ทั้งสองฝ่ายสามารถปรับปรุงกระบวนการทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อบรรลุเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาประเทศ โดยสามารถดำเนินการดังนี้

1. สร้างกลไกการสื่อสารที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

1.1 กำหนดช่องทางการสื่อสารที่ชัดเจน เช่น การจัดตั้งกลุ่มไลน์ หรือการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร

1.2 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการอำนวยความสะดวกในการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน เช่น แพลตฟอร์มการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ (Collaboration Platform)

2. สร้างความเข้าใจร่วมกันและความเชื่อมั่นและความศรัทธา

2.1 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ จัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรของทั้งสองภาคส่วน เช่น กิจกรรม Team Building หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.2 ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน จัดกิจกรรมฝึกอบรมร่วมกัน เพื่อให้บุคลากรของทั้งสองฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจในบริบทการทำงานของอีกฝ่ายมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาบทบาทของภาคประชาสังคมในการรักษาความมั่นคงของประเทศ นอกจากจะมีประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติงานจริงอีกทั้งยังพัฒนาเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าต่อวงการวิชาการ ดังนี้

1. การขยายขอบเขตความรู้

1.1 นิยามความมั่นคงที่หลากหลาย ผลการวิจัยจะช่วยขยายความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงให้ครอบคลุมมิติที่หลากหลาย ไม่เพียงแต่ความมั่นคงทางทหาร แต่ยังรวมถึงมิติเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ฯลฯ

1.2 บทบาทที่หลากหลายของภาคประชาสังคม การศึกษาจะช่วยให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับบทบาทที่หลากหลายของภาคประชาสังคมในการรักษาความมั่นคง เช่น การสร้างความตระหนักรู้ การสร้างเครือข่าย การให้บริการสาธารณะ และการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

2. การพัฒนาทฤษฎีและกรอบแนวคิด

2.1 ทฤษฎีใหม่ผลการวิจัยอาจนำไปสู่การพัฒนาทฤษฎีใหม่ ๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ ภาคประชาสังคม และความมั่นคง

2.2 ผลการวิจัยจะช่วยสร้างกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์บทบาทของภาคประชาสังคมในบริบทต่าง ๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ ได้

3. การสร้างวาระการวิจัยใหม่

3.1 ผลการวิจัยจะเปิดประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการศึกษาต่อยอด เช่น บทบาทของภาคประชาสังคมในการจัดการภัยพิบัติ การช่วยเหลือประชาชน การพัฒนาประเทศ หรือการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

3.2 การศึกษาสามารถนำไปสู่การเปรียบเทียบบทบาทของภาคประชาสังคมในประเทศต่าง ๆ เพื่อหาบทเรียนและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด

4. การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4.1 ผลการวิจัยสามารถนำเสนอในเวทีการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ เช่น การประชุมสัมมนา หรือการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้

4.2 การวิจัยจะช่วยสร้างเครือข่ายนักวิจัยที่สนใจศึกษาในหัวข้อเดียวกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็น